

MYSTERY BOXY - PROČ A JAK JSOU NEBEZPEČNÉ

Kamil KOPECKÝ

Mystery boxy se v posledních letech staly obrovským hitem, zvláště mezi mladými lidmi. Tato online zábava, kdy si uživatel zakoupí krabici s neznámým obsahem, ale nese značná rizika a mnozí odborníci ji dokonce považují za formu hazardu. Jaká nebezpečí se za mystery boxy skrývají?

Co jsou to mystery boxy?

Mystery box je virtuální nebo fyzická (papírová) krabice, kterou si uživatel zakoupí, aniž by dopředu věděl, co obsahuje. Obsah krabice může zahrnovat jak levné předměty (často z Číny), tak i drahou elektroniku nebo luxusní značkové věci. Tento princip je často srovnáván s [loot boxy ve videohrách](#), které také představují náhodné odměny za reálné peníze. Ceny mystery boxů se pohybují od několik stokorun, až po tisíce či dokonce desetitisíce.

Uživatele na mystery boxech přitahuje především pocit vzrušení a očekávání. **Představa, že za relativně nízkou cenu mohou získat hodnotný produkt, jako je herní konzole nebo mobilní telefon, je pro mnohé neodolatelná.** Psychologové upozorňují, že tento princip aktivuje podobné mechanismy v mozku jako hazardní hry, což může vést k impulzivnímu nakupování a opakovaným pokusům o dosažení „velké výhry“.

Některé firmy lákají zákazníky na mystery boxy s tím, že **zboží uvnitř má minimálně danou hodnotu, za kterou si krabici**

koupíme. Ve skutečnosti však tato informace nemusí být vůbec pravdivá a uživatelé mohou dostat předměty, jejichž reálná cena je výrazně nižší. A jak ukazují recenze, děje se to pravidelně. Na mystery boxy se často nechají nachytat děti, které si myslí, že uvnitř najdou například Playstation, iPhone či jiné drahé zboží, ale ve výsledku obdrží bezcenné nebo velmi levné věci. Mystery boxy jsou totiž často využívány jako způsob, jak prodat neprodejné zboží, které dlouhodobě leží na skladě - někteří obchodníci totiž kombinují mystery boxy s výprodeji nebo skladovými čistkami. Mnoho zákazníků pak bývá zklamáno, protože obsah neodpovídá reklamním obrázkům nebo popiskům.

K lákání zákazníků se často používají **výrazné slevy a doprovodné obrázky**, na kterých uživatelé vidí hodnotné zboží (mobilní telefony, počítače, tablety apod.). Realita je však taková, že **uvnitř mystery boxu bývají předměty za pár korun**, často z Číny, které nemají reálnou hodnotu odpovídající očekáváním zákazníka.

Pár recenzí pro dokreslení

Recenzí na nejrůznější nákupy mystery boxů najdete na internetu obrovské množství, jen pro ilustraci pár ukázek třeba z populárního [eMimina](#):

Je to velký podvod. Dnes přišel malý balíček s třemi dětskými tretkami v hodnotě do 100kc a to přehanim. Balíček stál 820kc. (Lulucaca)

Je to velký podvod. Dnes mi přišel balíček který stál 820 Kč a byly v něm tři věci a takové škrabka na brambory, sojka k nabíječce a nějaká blbost do nosu a hodnotu to má tak do 100 Kč max 200 Kč (Marek Bart)

Sou to šmejdi. Za 850kč fleška a škrabka na brambory. Ne nechte se okrást. (Saša Sak)

Zakoupila jsem balíček od thebox-cz.com. Za 990kč a všechno je podvod. (Petya92)

Já jsem si objednala box s překvapením na Thebox.cz.com za 900,- Kč a 70,- Kč balné a je to veliký podvod. Měla přijít velká krabice s produkty a přišla mi malá krabička a v ní tři věci v hodnotě 186,- Kč. Jsou to velký podvodníci. Dejte si na ně pozor. (Janina2919)

Mám dvě kamarádky a taky byly podvedený, dostaly bezcenné blbosti a přišly o peníze. (Mandisi)

Proč jde o hazard?

Mystery boxy fungují na principu náhody. Uživatel platí za produkt, jehož hodnota může být nižší než zaplacená částka, což je typické pro hazardní hry. Mnohdy se stává, že výhra je spíše zklamáním než radostí. **Tento model podněcuje uživatele k opakovanému nákupu s nadějí na lepší výsledek, což je klasický příklad hazardního chování.**

Rizika pro mladé uživatele

Jedním z největších rizik mystery boxů je jejich atraktivita pro mladé uživatele, kteří nemají dostatečné zkušenosti a finanční gramotnost. Často si neuvědomují, že se vlastně zapojují do hazardu, který může vést k finančním ztrátám a potenciální závislosti.

Velkou roli v popularizaci mystery boxů hrají **influenceri**, kteří je ve svých videích často propagují a otevírají před zraky svých sledujících. Tím vytvářejí dojem, že jde o zábavnou a snadnou cestu, jak získat cenné předměty. Ve skutečnosti se však jedná o promyšlený marketing, který může motivovat mladé lidi k nerozvážným výdajům.

Jak se chránit?

Nejdůležitější ochranou je informovanost. Rodiče by měli být obezřetní a sledovat, jaké online aktivity jejich děti provozují. Důležité je vysvětlit jim rizika spojená s mystery

boxy a zdůraznit, že jde o formu hazardu a jim nikdo nezajistí, že uvnitř najdou to, co si představují. A že vlastně kupují zajíce v pytli! Také je vhodné nastavit limity na online platby a dohled nad nákupy.

Pro E-Bezpečí
Kamil Kopecký
Univerzita Palackého v Olomouci